

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevrouw mr. Drs. I.K. van Engelshoven
Per e-mail verzonden

Datum **28 mei 2019**
Betreft **Aanbevelingen cultuurbeleid 2021-2024 popmuziek**

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Naar aanleiding van het besteladvies van de Raad voor Cultuur '*Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur*', heeft de Popcoalitie onlangs een landingsgesprek gehad met uw Raad. Daarnaast heeft u al een reactie van ons op dat besteladvies ontvangen op 6 mei jl..

"Investeren in popmuziek is investeren in veel meer dan alleen cultuur. Popcultuur en popmuziek bieden talloze kansen voor gemeenten en burgers."
(uit: De Waarde van Pop, uitgaven van PopNL en VNPF, januari 2018)

Popmuziek en BIS

De Raad voor Cultuur adviseerde ons tijdens dit landingsgesprek, daar waar het de popmuziek betreft een aantal concrete aanbevelingen voor de samenstelling van de BIS te doen. Dat doen wij met plezier en bij deze.

Het openstellen van de BIS voor popmuziek blijven wij toejuichen en zal van grote waarde zijn voor een aantal al bestaande organisatie en samenwerkingsverbanden, dat wil zeggen als deze initiatieven onderdeel worden van die BIS. Dit zal enerzijds zorgen voor meer organisatorische stabiliteit en anderzijds voor kwaliteitsverbetering van hetgeen zij presenteren. Het noemen van specifieke en geprefereerde namen van instellingen, de suggestie door uw Raad gedaan in het bovengenoemde landingsgesprek, willen wij als koepelorganisatie niet doen, ook omdat er meer gegadigden dan toe te wijzen 'plekken' zijn. We willen wel een voordracht doen aan de hand een evenwichtig samenspel van functies en

rollen.

Want zoals er royaal ruimte is voor drie verschillende filmfestivals binnen de BIS, met elk hun eigen profiel, rol en functie is dat net zo goed, zo niet beter te bedenken voor popfestivals. Met klem willen we pleiten voor een breder 'kleurgebruik' in de BIS. Met slechts een enkel popfestival in de BIS doet het advies van de Raad niet alleen onze, maar de gehele cultuursector tekort.

Er zijn zeker vijftien belangwekkende en toonaangevende popfestivals aan te wijzen die garant staan voor pluriformiteit, inclusiviteit en innovatie – vijftien belangwekkende popfestivals die samenwerkingsvormen en *crossovers* met andere disciplines en genres veroorzaken. Popfestivals die daarnaast andere kunstvormen een podium geven zodat zij zich kunnen presenteren aan een groter, jonger en meer divers samengesteld publiek dan bijvoorbeeld de huidige schouwburgbezoekers. Andersom wordt de festivalbezoeker aangemoedigd en getraakteerd op meer dan alleen popmuziek. Er is veel te genieten van academische dans tot literatuur en lezingen.

Veel van die veelbetekenende popfestivals hebben een internationaal programma, een internationaal publiek en een tot ver over Europese grenzen reikende reputatie. Festivals met een dergelijk profiel bevinden zich ook buiten de Randstad. Zij leveren daarmee een belangrijk aandeel in de spreiding van bijzondere popmuziek en andere (podium)kunsten dat het gehele jaar door bereikbaar gemaakt wordt voor mensen in alle provincies. Erken, benoem én honoreer die diversiteit, die innovatieve kracht en deze kwaliteit van de verschillende popfestivals. Beloon een aantal popfestivals die meerdere functies in één organisatie verbinden, die een essentiële rol spelen in de culturele infrastructuur en daarmee bijdragen aan de ontwikkeling van hun eigen discipline (en andere disciplines) en van een veelsoortig publieksbereik door ze een plek in de BIS te gunnen.

Nogmaals, een voorkeur uitspreken kunnen we niet. Wel kunnen we u en de aanvragende festivals helpen door een aantal festivaltypen te kwalificeren, en waar volgens ons de kansen en aandachtspunten liggen per categorie.

Festivaltypen die in combinatie aanvullend zijn en de BIS en de Nederlandse cultuur in zijn geheel zullen verrijken:

	<i>Kenmerken</i>	<i>Kansen</i>	<i>Aandachtspunten</i>
DE GROTE	Groot publieksbereik 25.000-60.000	Belangrijk voor de lokale economie (horeca, hotels, werkgelegenheid, enz)	
	Programmering maakt ruimte voor andere disciplines (beeldende kunst, dans, theater, literatuur)	Meer geld voor multidisciplinaire programmering > bredere afzet voor relatief kleinschalige podiumkunsten	Diversiteit in publiekssamenstelling
	Internationale uitstraling	Nederlandse kunstenaars in een internationaal kader	Fair Practice Code > te weinig geld voor spannende en NL programmering wegens noodzakelijke commerciële afwegingen
BOUTIQUE X SPECIFIQUE	Muziek en andere kunsten voor specifieke doelgroep	Toonaangevende programmering voor de sector, early adaptors	Fair Practice Code > meer programmeringsgeld nodig voor eerlijke vergoedingen
	Gericht op subculturen		Financiële duurzaamheid, sterk afhankelijk van subsidies
	Ruimte voor samenwerkingen met andere kunsten en wetenschap (Innofest)		
	4000 – 10.000 bezoekers	Belangrijk voor de lokale economie (horeca, hotels, werkgelegenheid, enz)	
	Internationale uitstraling en netwerk		
PLATFORMS	Conferenties met showcases, panels en netwerkbijeenkomsten	Talentontwikkeling en -presentatie	Fair Practice Code voor artiesten en medewerkers
	Internationale uitstraling en netwerk	Presentatie van NL-artiesten in internationaal kader	
	Nationale impact op programmering	Toonaangevende programmering voor de sector, early adaptors	
	Sterke regiofunctie	Belangrijk voor de lokale economie (horeca, hotels, werkgelegenheid, enz)	Financiële duurzaamheid

Popmuziek en ontwikkelinstellingen

Om de humuslaag te stimuleren, de keten te versterken en de doorstroming naar de landelijke top te verbeteren is het zaak om in de popmuzieksector gebruik te maken van het reeds bestaande en sterke netwerk van regionale popmuziekorganisaties en het circuit van poppodia. Er hoeven hiervoor geen nieuwe ontwikkelingsinstellingen in het leven geroepen te worden – er kan cultuursector breed gebruik worden gemaakt van bestaande infrastructuren. Die rol kunnen deze instellingen in gezamenlijkheid prima op zich nemen, op voorwaarde dat zij daartoe extra budget krijgen om de gevraagde inspanning om te kunnen zetten in sterkere daden. De kracht, kennis en netwerk van deze organisaties bij elkaar opgeteld levert in iedere regio de juiste ingrediënten op om talentvolle jonge makers in de gelegenheid stellen zich zowel artistiek als zakelijk te professionaliseren. Deze regionale samenwerkingspartners kunnen samen een plan ontwikkelen, waarin de gezamenlijke functies van deze talentontwikkelingsketen vertegenwoordigd zijn, namelijk

- Ontwikkelen
- Produceren
- Programmeren
- Presenteren

van Nederlandse popmuziek-acts in alle genres (dus ook urban/hiphop en dance). Zij zorgen voor scouten, coachen en begeleiding van jong Nederlands popmuziek talent naar de nationale top, voor zowel autodidacte popmusici als ook de artiesten met een afgeronde muziekvakopleiding aan een MBO of HBO.

Belangrijk binnen het voor de toekomst gewenste cultuurbeleid is de constatering dat popmuziek altijd multidisciplinair is; hiphop gaat ook over urban art en dansen, video's worden gemaakt met creatieven uit de filmwereld, songwriters zijn dichters en dichters zijn songwriters, elke release van muziek en live tour zal gepaard gaan met artwork gemaakt door een grafisch ontwerper. Op deze manier kan deze keten veel meer herbergen dan popmuziek alleen en de jarenlang opgebouwde kennis binnen deze bestaande ontwikkelingsketens worden ingezet om talenten uit andere disciplines ook te faciliteren en begeleiden. Popmuziek staat enthousiast te

trappelen om hier cultuurbreed een rol in te gaan spelen.

Uitgangspunten bij een regionale ontwikkelingsketen:

- Het talent staat centraal.
- Ontwikkeltraject is maatwerk.
- Bij het inrichten van het ontwikkeltraject staat het talent centraal. Dat is nodig, want bij het ene talent is meer behoefte aan ontwikkeling van ondernemerskwaliteiten, terwijl een ander liever hulp krijgt op artistiek niveau. Op deze manier kan een talent zich optimaal ontwikkelen - op zakelijk, op artistiek en/of op maatschappelijk gebied.
- Deze ontwikkelingsketen bestaat altijd uit een aantal organisaties en instellingen.
- Beschikken bij elkaar opgeteld over een relevant netwerk.
- Scouten, selecteren en begeleiden van talent is een kernactiviteit en wordt in onderlinge afstemming door hen zelf gedaan.
- De betrokken organisaties stellen kennis, faciliteiten, netwerk en productiemiddelen beschikbaar, zodat het talent optimaal ondersteund en begeleid wordt.
- Popmuziek is multidisciplinair

Popmuziek en Fair Practice Code

Zoals in onze brief van 6 mei jl. al aangegeven wordt, is de positie van de popmuzikant anders dan veel anderen die werkzaam zijn in de sector door de end-of-chain-positie die die artiest inneemt. Vergoedingen blijven hetzelfde maar de creatieve content, nodig voor de presentatie van het eindproduct, wordt door toenemende aandacht en toepassen van de Fair Practice-code duurder; de artiest ziet momenteel door de code nog eerder zijn failliet dan ooit, zeker tijdens zijn mid-career.

Onlangs is er een door u financieel ondersteund onderzoek uitgevoerd vanuit Kunsten '92 om dit onderwerp te onderzoeken en vast te stellen wat het minimaal extra kost om voor structureel gesubsidieerde instellingen in de cultuursector tot eerlijke betaling te komen. De in het onderzoek meegenomen sector 'muziek', heeft alleen betrekking op door het Rijk gefinancierde instellingen en gezelschappen. Maar er is nog zoveel meer; vooral als het de popmuziek betreft. Ook hier is een onderzoek naar de gevolgen van het naleven van de FPC noodzakelijk.

Voor een aanvullend onderzoek dat over popmuziek gaat, om de resultaten van het Kunsten '92 onderzoek te versterken en echt realistisch weer te

geven, is EUR 25.000 nodig. Graag willen we u vragen om deze bijdrage. Bij een investeringsimpuls ten behoeve van de Fair Practice zal dus meer nodig zijn dan de door Kunsten '92 geadviseerde 25,4 miljoen zodra popmuziek wordt meegerekend.

We doen al zoveel in de popmuziek en we kunnen nog zoveel meer. Daarvoor vragen wij om meer geld specifiek voor de popmuzieksector, dus ook voor genres als hiphop en dance. In het huidige besteladvies en het door u al ingezette beleid zien wij erg veel ruimte voor verbetering en inclusiviteit voor onze genres, voor meer aangesloten zijn. Helaas, zoals al aangegeven in onze vorige brief, ontbreekt popmuziek in de huidige regionale beleidsadviezen en is het door de Raad geadviseerde aandeel voor popmuziek in de BIS echt te weinig om onze gezamenlijk verloren tijd goed te maken.

Wij kijken uit naar uw advies van 11 juni as. en hopen met de Popcoalitie in gesprek te blijven met u.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Klingens'.

Arjo Klingens
Voorzitter Popcoalitie